

Inhoud

Voorwoord Jan Kuipers	7
Over dit boek	9
1 Het uitgangspunt	13
2 Een overzicht van de zeven eigenschappen	21
3 Het principe van zelfvernieuwing	37
4 Je persoonlijke vernieuwingsplan	45
5 Lichamelijke vernieuwing	55
6 Spirituele vernieuwing	61
7 Geestelijke vernieuwing	67
8 Sociaal-emotionele vernieuwing	73
9 Blijf op koers	87
Conclusie	93
Inspiratie om verder te lezen	96
Over Stephen Covey	99
Over FranklinCovey	101

Voorwoord

Houd de zaag scherp is de zevende van Stephen Coveys zeven eigenschappen, maar het is misschien wel de belangrijkste. Zelf zie ik het eerder als eigenschap 0, want wanneer je deze eigenschap niet goed voor elkaar hebt, wordt het toepassen van de andere zes een grote uitdaging. Als ik moe ben, is het toepassen van eigenschap 1 (Wees proactief) heel lastig. Ik heb er gewoonweg de energie niet voor, reactief zijn is dan veel makkelijker. Na een periode van heel hard werken is nadenken over de toekomst (eigenschap 2) een uitdaging. Het hoofd zit dan te vol om zoiets essentieels er nog bij te kunnen doen.

In het model van de zeven eigenschappen staat de eigenschap Houd de zaag scherp als cirkel om de andere zes eigenschappen afgebeeld. Dat is een briljante plek. Want de zevende eigenschap houdt niet alleen de persoonlijke groei in beweging, ze houdt de andere zes letterlijk bij elkaar. Zonder de zevende vallen de andere zes uiteen.

Het is een dagelijkse uitdaging om eigenschap 7 goed toe te passen. Alle activiteiten die passen binnen deze eigenschap kun je best een dagje uitstellen. En wel twee dagen ook. Zelfs een week of nog veel langer. Als we eigenschap 3 (Belangrijke zaken eerst) echter goed begrijpen, weten we dat we deze activiteiten wel kunnen uitstellen, maar niet kunnen afstellen.

Je betaalt een prijs voor het niet toepassen van Houd de zaag scherp. Lichamelijke klachten, oppervlakkiger sociale contacten, een burn-out en worstelen met levensvragen als Waar doe ik het allemaal voor? kunnen het gevolg zijn van het verwaarlozen of negeren van Houd de zaag scherp.

Daarom is dit boek zo waardevol. Bij het lezen wordt de focus weer even gelegd op de eigenschap die ons in balans houdt, die onze geest scherp houdt en ons op koers houdt, en die ons verbonden houdt met de mensen en dingen die er voor ons toe doen. We weten allemaal echt wel dat het belangrijk is en dat we er aandacht aan zouden moeten besteden. Maar doen we dat ook? Ik niet altijd...

Daarom wens ik je niet alleen veel plezier met lezen, maar vooral veel volharding bij de toepassing ervan. Het resultaat betaalt zich altijd uit!

Jan Kuipers, consulting partner FranklinCovey Benelux

Over dit boek

Stel je eens voor dat je een boom probeert om te zagen. Je probeert de enorme, dikke stam door te krijgen met een grote zaag. Je duwt en trekt, je duwt en trekt. Je bent er de hele dag mee bezig. Je neemt nauwelijks pauze. Je werkt tot het zweet op je rug staat, en nu ben je ongeveer halverwege. Maar je voelt je zo moe dat je je niet kunt voorstellen dat je dit nog vijf minuten langer volhoudt. Je stopt even om op adem te komen.

Als je opkijkt, zie je een paar meter verder iemand anders die ook een boom om staat te zagen. Je kunt je ogen niet geloven. Deze persoon heeft de stam al bijna helemaal doorgezaagd! Hij is rond dezelfde tijd begonnen als jij en zijn boom is ongeveer even dik als die van jou, maar hij heeft elk uur even pauze genomen terwijl jij maar bent blijven doorwerken. Nu is hij bijna klaar, en jij bent nog maar halverwege.

‘Hoe kan dat in hemelsnaam?’ vraagt je ongelovig. ‘Hoe bestaat het dat jij zoveel meer voor elkaar hebt gekregen dan ik? Je hebt niet eens de hele tijd doorgewerkt. Je hebt elk uur pauze genomen! Hoe is dat mogelijk?’

De man draait zich om en glimlacht naar je. 'Ja,' antwoordt hij, 'je hebt inderdaad gezien dat ik elk uur even pauze nam. Maar wat je niet hebt gezien, was dat ik tijdens elke pauze ook mijn zaag opnieuw heb geslepen!'

Eigenlijk hebben we allemaal te maken met het natuurverschijnsel 'entropie'. In de natuurkunde betekent entropie dat alles wat je aan zijn lot overlaat uiteindelijk desintegreert totdat het zijn meest elementaire vorm bereikt. Het woordenboek definieert entropie als 'de geleidelijke degradatie van een systeem of samenleving'.

Dit geldt voor alle aspecten van het leven, en daar kunnen we allemaal over meepraten. Als je je lichaam verwaarloost, takelt het af. Als je je auto verwaarloost, takelt die af. Als je elk vrij uur voor de televisie doorbrengt, takelt je geest af. Alles waar je niet bewust aandacht aan besteedt en wat je niet vernieuwt, zal afbreken, ontregeld raken en achteruitgaan. Goed onderhoud is het halve werk.

Dat is waar *Houd de zaag scherp* over gaat. Het is de zevende en laatste eigenschap uit *De zeven eigenschappen*, het boek dat al decennialang mensen over de hele wereld inspireert en helpt om een waardevol en succesvol leven te leiden. Dit boek geeft een introductie op het gedachtegoed hieruit en helpt je

sterk te worden op moeilijke momenten. We komen in het leven regelmatig zulke momenten tegen; als we dan sterk staan, lijkt al het andere een fluitje van een cent. Maar als we zwak zijn – als we bezwijken voor de verleiding de gemakkelijkste weg te kiezen – zullen we merken dat we ook op andere momenten sneller opgeven. Zoals Shakespeare zei:

*There is a tide in the affairs of men,
Which, taken at the flood, leads on to fortune;
Omitted, all the voyage of their life
Is bound in shallows and in miseries.
On such a full sea are we now afloat,
And we must take the current when it serves,
Or lose our ventures.*

JULIUS CAESAR, VIERDE BEDRIJF, SCÈNE 3, REGEL 218-224

*Als je denkt dat het
probleem elders ligt,
is die gedachte het
probleem.*

1

Het uitgangspunt

Een winkelmanager hoorde een van zijn verkopers tegen een klant zeggen: 'Nee, dat is al weer weken geleden, en het kan nog wel even duren voordat het weer komt.' De manager was geschokt toen hij dat hoorde en haastte zich naar de klant, die op het punt stond de winkel te verlaten. 'Dat is niet waar, hoor,' zei hij. Ze keek hem verbaasd aan en liep naar buiten. Hij sprak vervolgens de verkoper aan: 'Zeg nooit, maar dan ook nooit dat we iets niet hebben. En als we iets niet hebben, zeg je dat we het hebben besteld en dat het onderweg is. Wat wilde ze precies?'

'Regen,' zei de verkoper.

PARADIGMA'S

Hoe vaak ben je zelf niet van veronderstellingen uitgegaan, zoals die van de winkelmanager? Zo gek is dat niet; we zien de dingen allemaal anders. We

hebben allemaal andere paradigma's en een ander referentiekader, als een bril waardoor we de wereld zien. We zien de wereld niet zoals hij is, maar zoals wij zijn – of zoals wij geconditioneerd worden hem te zien.

Hoe meer we ons bewust zijn van onze basisparadigma's, onze veronderstellingen en de mate waarin we worden beïnvloed door onze ervaringen, hoe meer we verantwoordelijkheid kunnen nemen voor die paradigma's, ze kunnen onderzoeken, ze aan de realiteit kunnen toetsen, ze zo nodig kunnen veranderen, en naar anderen kunnen luisteren en ons kunnen openstellen voor hun percepties.

Als we relatief kleine veranderingen willen doorvoeren in ons leven, kunnen we dat doen door onze houding en ons gedrag te veranderen. Maar als we echt ingrijpende veranderingen willen, moeten we aan onze basisparadigma's werken – de manier waarop we onszelf en de wereld om ons heen zien.

PRINCIPES

Vanaf het moment dat Albert Einstein op vierjarige leeftijd voor het eerst de naald van een kompas zag, begreep hij dat er altijd 'iets achter de dingen

moest zitten, iets diep in het verborgene'. Dat geldt voor alle aspecten van het leven. Principes zijn universeel – dat wil zeggen: ze overstijgen culturen en geografische grenzen. Ze zijn bovendien tijdloos; ze veranderen nooit – principes zoals eerlijkheid, vriendelijkheid, respect, oprechtheid, integriteit, dienstbaarheid, iets willen bijdragen. Verschillende culturen kunnen deze principes vertalen naar verschillende gedragingen en kunnen ze na verloop van tijd volkomen laten vervagen. Toch zijn deze principes aanwezig en, net als de zwaartekracht, voortdurend in werking.

Daarnaast zijn principes onweerlegbaar. Dat wil zeggen dat ze vanzelfsprekend zijn. Zo kun je nooit langdurig vertrouwen wekken zonder dat er sprake is van betrouwbaarheid. Dat is een natuurwet.

Natuurwetten (zoals zwaartekracht) en principes (zoals respect, eerlijkheid, vriendelijkheid, integriteit en rechtvaardigheid) bepalen de gevolgen van de keuzes die we maken. Zoals je slechte lucht en slecht water krijgt als je het milieu voortdurend belast, zo verdwijnt ook het vertrouwen (de belangrijkste grondstof van relaties) als je voortdurend onvriendelijk en oneerlijk tegen mensen bent.